

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

17.09.2019

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
September 2019**

Universitetets forskningsutvalg

Tirsdag 17. september

12:30 – 14:30

Kollegierommet

Muséplassen 1

Saksliste

I. Godkjenning av innkalling og saksliste

II. Referat fra møte 5. juni 2019

III. Saker

FU 26/19	Forberedelse til utarbeidelse av handlingsplan for kvalitet i forskning. Refleksjon og diskusjon. • Innledning v/ prorektor Margareth Hagen • Analyse om kvalitet i forskning v/ Bjug Bøyum FIA og analysegruppen • Innspill til diskusjon fra professor Ivar Bleiklie • Kommentar fra en av utvalgets prodekaner
FU 27/19	Handlingsplan for kvalitet i forskning Saksforelegg.
FU 28/19	Etikk. Orientering om redelighetsutvalgets arbeid Saksforelegg
FU 29/19	SPIRE og Posisjoneringsmidler (POS) – forslag til nye kriterier og søknadsfrister for 2020 Saksforelegg, Utkast til retningslinjer for POS, Utkast til retningslinjer for SPIRE
30/19	ERC- status Saksforelegg
Eventuelt	Orientering om PES2020 Støtte til medvirkning i utforming av Horisont Europa

HØST 2019

23. oktober 12:30 - 14:30

- Forskning av høy internasjonal kvalitet ved UiB
- Digitalt liv

20-21. november Seminar Solstrand

11. desember 12:30 – 14:30

Universitetets forskningsutvalg

Møte 21. august 2019

12:30 – 14:30

Internasjonalt rom, Studentsenteret

Referat - utkast

Medlemmer tilstede: Margareth Hagen, Anne Beate Maurseth, Harald Walderhaug, Anne Marie Frøseth, Roland Jonsson, Ragnhild Louise Muriaas, Anne Helen Mydland,

Forfall: Gro Mjeldheim Sandal, Eirik Bratland, Anders Trohjell

Fra administrasjonen: Benedicte Løseth, Birgit Falch, Bjørn Einar Aas, Yngve Brynjulfsen, Are Straume, Kristin Kjøde, Ingar Myking.

- I. **Godkjenning av innkalling og sakliste**
Innkalling og sakliste ble godkjent. En sak var meldt til eventuelt.
- II. **Referat fra møte 6. juni**
Referatet ble godkjent
- III. **Saker**

FU 22/19	UiB Doc President Albin Severinson presenterte UiB Doc, en interesseorganisasjon ved UiB som er åpent for medlemskap for forskere i midlertidig stilling, ph.d -kandidater og post-doc-er ved UiB. UiB Doc har en egen arbeidsgruppe for karriereutvikling (Career development), og legger vekt på å organisere diskusjoner gjennom workshops og diskusjonsfora. Severinson presentasjon er tilgjengelig her . Nærmere omtale av UiB Doc er tilgjengelig her .
FU23 /19	Forskerutdanningsmelding 2018 Saksforelegg og fakultetenes forskerutdanningsmeldinger var utsendt med sakslisten. Seniorrådgiverne Aas og Dahle innledet til diskusjon. Meldingen ble mottatt med interesse og bl.a. på grunnlag av det fremlagte tallmaterialet og meldingens format. Utvalget påpekte imidlertid at det er behov for en nærmere orientering og analyse av ph.d. kandidatens rolle i den samlede forskningsproduksjon ved UiB, bl. a. i sammenheng med fremleggelsen av publiseringstallene for UiBs stipendiater. Det ble påpekt kandidatene ved Fakultetet for Kunst, Musikk og Design som ikke bruker tradisjonelle publiseringsformer for sine arbeider og verk. Utvalgets studentrepresentant hadde sendt inn skriftlige kommentarer som bla. pekte på at forskerlinjene ved Jus og Medisin burde omtales i meldingen. Utvalget ba om at innspillene ble fulgt opp i det videre arbeid med meldingen.
FU 24 /19	Handlingsplan for forskerutdanning. Revisjon Saksforelegg var utsendt med sakslisten – Seniorrådgiver Espen Dahle innledet til diskusjon. En rekke nye forhold har fått ny aktualitet i sammenheng med forskerutdanningen, som innovasjon, internasjonalisering og kandidatenes psykiske helse. Utvalget ba om at alle fakultet og gruppe B (midlertidig ansatte) og studenten ble

	representert i arbeidsgruppen som skal oppnevnes og at temaer som tverrfaglighet, opplæring og arbeidsrelevans bør inngå i mandatet. Det var enighet om at Forskningsutvalget er referansegruppe for arbeidet. Forsknings- og innvasjonsavdelingen innarbeider innspillene. Utkast til oppnevning sendes på sirkulasjon til utvalget.
FU 25/19	Handlingsplan for forskning av høy kvalitet –mandat og plan for arbeidsgruppe Saksforelegg var utsendt med saklisten. Prorektor Margaret Hagen innledet til diskusjon. I diskusjonen ble det pekt på at fakultetene må ha tilstrekkelig tid til å kunne arbeide med en slik plan slik at de får eierskap til den. Det ble videre pekt på at Forskningsutvalget bør være referansegruppe for arbeidet, og at prodekanene bør være representert i arbeidsgruppen. Arbeidet bør gis et vidt mandat. Saken tas opp på utvalgets møte 17. september
Eventuelt	Presentasjon av seniorrådgiver Are Straume, FIA Straume har tidligere arbeidet i forskjellige stillinger i utlandet, hovedsakelig med forsknings og innovasjonspolitik. Han var tilsatt i det danske forskningsministerium og som forskningsattaché ved Norges ambassade i Washington D.C. Straume vil blant annet arbeide med de såkalte «Missions» som er nytt i EU-forskning, European Innovation Council, Knowledge Communities (KIC) samt videreutvikling av UiBs Brusselkontor
	Seminarserie Prorektor Margareth Hagen informerte om en seminarserie som UiB vil ha i samarbeidet med Studentersamfunnet i Bergen. Temaene omfatter bla. holocaust, klima og oppdrettsnæringen.
	Høring Prorektor Margareth Hagen gjorde oppmerksom på at UiB nå er i engasjert i arbeidet med NFRs høring om Åpen forskning, og at der åpen utvalgets medlemmer å komme med innspill og refleksjoner. Høringsfristen er 27. september
	RETTE Prosjektleder Elisabeth Sellevoll Løkkebø fra IT-avdelingen informerte om RETTE. RETTE har som mål å heve kompetansen innen personvern hos studenter og ansatte, og skal være et verktøy for instituttene ved UiB så de kan være sikre på at personopplysninger behandles i henhold til gjeldende lovverk. Det skal rulles ut ved hele UiB, men utrulling starter først ved Det medisinske fakultet ved studiestart 2019. IT-avdelingen vil komme rundt til de øvrige fakultetene for å informere om utrulling av RETTE.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 17.09.19
FU-sak:27/19		Arkivsaknr.:

Handlingsplan for forskning av høy kvalitet – mandat og plan for arbeidsgruppe

Bakgrunnsdokumenter

- Styresak 5/19, *Revidering av UiBs strategi «Hav, Liv, Samfunn 2016-2022»*
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2019/2019-02-21/S_5-19Strategi.pdf
- Styresak 44/19, *UiBs strategi, Kunnskap som former samfunnet 2019 - 2022. Plan for oppfølging*
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2019/2019-05-29/S_44-19UiBStrategi-Oppf%C3%B8lgingsplan.pdf
- Utviklingsavtalen med KD samt forpliktelser i KDs rapporteringssystem:
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/s_58-18_forenkling_malstruktur_uh-sektoren.pdf
- Langtidsplanen for forskning 2019-2028
<https://www.regjeringen.no/no/tema/forskning/innsiktsartikler/langtidsplan-for-forskning-og-hoyere-utdanning2/id2615974/>
- Tilstandsrapport for høyere utdanning 2019 <https://diku.no/rapporter/diku-rapportserie-05-2019-tilstandsrapport-for-hoyere-utdanning-2019>

Bakgrunn

UiBs strategi “Kunnskap som former samfunnet” ble vedtatt på møte i universitetsstyret 21. februar 2019 (sak 5/19). Vedtaket ble fulgt opp med en gjennomgang av universitetets handlingsplaner i møte i forskningsutvalget 25. april og møte i universitetsstyret 29. mai (styresak 44/19). Saksforelegget til styresak 44/19 drøfter handlingsplanene og konkluderer med at det er behov for et gjennomgående, helhetlig og systematisk arbeid for å styrke forskningen ved universitetet.

Med utgangspunkt i styrets drøfting har universitetsledelsen vedtatt å utarbeide en separat handlingsplan for forskning av høy kvalitet. Handlingsplanen vil blant annet erstatte gjeldende handlingsplan for EU-finansierte satsinger, som fases ut.

Formålet med handlingsplanen er å følge opp universitetets strategi på forskningsfeltet. Planen skal peke på konkrete innsatsområder og tiltak. Det strategiske hovedmålet for forskning er at UiB skal utvikle flere framragende forskningsmiljøer, og at alle fakulteter innen 2022 skal ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard. Samtidig peker strategien på verdien av

bredde i forskningen. Etikk og redelighet skal stå sentralt i arbeidet med oppfølging av de strategiske målene for forskning.

Universitetet har også forpliktelser knyttet til Kunnskapsdepartementets forventninger, særlig gjennom årlige oppdragsbrev, langtidsplanen for forskning og universitetets utviklingsavtale med KD.

Utviklingsavtalen er i stor grad basert på universitetets strategi.

Saken ble drøftet i Forskningsutvalget 21. august, og det ble besluttet å ta saken opp igjen på møte 17. september. Innspillene fra FU om å justere tidsplan og tydeliggjøre FU som referansegruppe, er oppdatert i mandatet. I tillegg skal FU innlede saken med en refleksjon og drøfting av kvalitet i forskning.

Arbeid med handlingsplanen

For å utarbeide handlingsplanen skal det nedsettes en arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen skal ta utgangspunkt i universitetets strategi samt nasjonale og internasjonale føringer. Forskningens samfunnsrelevans og åpen vitenskap skal stå sentralt i arbeidet.

Mandat

Arbeidsgruppen skal utarbeide et forslag til handlingsplan for forskning, som skal:

- ta utgangspunkt i universitetets strategi og samfunnsoppdrag, og legge til en bred forståelse av kvalitet i forskning. Faktorer som kan bidra til kvalitet, og hvordan kvalitet skal måles, skal stå sentralt i arbeidet.
- peke på innsatsområder og konkrete virkemidler som setter UiB i stand til å øke kvalitet og omfang av forskningsvirksomheten, i samarbeid med lokale, nasjonale og internasjonale partnere.

Organisering av arbeidet

Arbeidsgruppen skal lage et forslag til handlingsplan. Arbeidet skal forankres i fakultetene underveis i prosessen. Dette kan for eksempel være i form av et seminar med relevante miljø, men arbeidsgruppen står fritt til å vurdere en hensiktsmessig form.

Forskningsutvalget skal være referansegruppe for prosjektet. Informasjon om fremdrift skal være et fast punkt i hvert FU-møte. Dersom behov, skal det fremmes en drøftingssak til FU underveis i prosessen.

Saken skal sendes på høringsrunde til fakultetene før den legges fram for Universitetsstyret.

Arbeidsgruppen har følgende sammensetning:

- Leder: Prorektor Margareth Hagen
- To prodekaner utpekt fra FU
- To representanter fra gruppe A
- En representant fra gruppe B

FIA er sekretariatet for arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen kan bestille analyser og nødvendig kunnskapsgrunnlag fra FIA og analysegruppen ved UiB.

Informasjon og forankring står sentralt i arbeidet, og arbeidsgruppen vil sørge for en bred involvering i utforming av handlingsplanen.

Tidsplan

- 30. oktober 2019: Styreseminar om kvalitet i forskning
- 4. kvartal 2019: oppstart
- 2019 / 2020: informasjon / drøfting i FU (referansegruppe for prosjektet)
- Vinter 2019/2020: forankring i fagmiljøene ved fakultetene
- Vår / sommer 2020: endelig utkast til handlingsplan
- Sommer / høst 2020: høringsrunde ved fakultetene
- Høst 2020: endelig drøfting i FU
- Høst 2020: behandling i universitetsstyret

Saken legges fram til drøfting i Forskningsutvalget. Utvalget bes ta stilling til følgende punkter:

- mandatet for prosjektet
- sammensetningen av arbeidsgruppen
- tidsplan
- navnet på handlingsplanen

Forslag til vedtak:

Forskningsutvalget slutter seg til forslaget til mandat for arbeidet med handlingsplan for forskning av høy kvalitet, med de innspillene som kom fram i møtet.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 17.09.2019
FU-sak:	28/19	Arkivsaknr.:

Etikk. Orientering om redelighetsutvalgets arbeid

Innledning

Prorektor vil gi en orientering av prorektor om redelighetsutvalgets arbeid.

Kort om redelighetsutvalget

Redelighetsutvalget har et todelt mandat og skal:

- bidra til å fremme god forskningsskikk og forebygge uredelighet i forskningen for eksempel gjennom å arrangere foredrag, møter, seminarer og bidra med informasjon
- behandle saker som gjelder mistanke om brudd på anerkjente forskningsetiske normer.

Redelighetsutvalget skal behandle de sakene som gjelder mulige alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer, herunder saker hvor fakultetet etter sin utredning finner at en forsker har opptrådt vitenskapelig uredelig. Utvalget kan også etterprøve fakultetenes uttalelser når sakene avsluttes på fakultetsnivå. Dersom tungtveiende grunner foreligger, kan utvalget i tillegg overprøve konklusjonen i fakultetets uttalelse.

Redelighetsutvalget kan ta opp saker av eget initiativ, og i den forbindelsen be grunnenheten om å utrede en aktuell sak.

Kort om saksbehandling

Det aktuelle fakultetet eller instituttet har ansvar for å følge opp enhver mistanke om brudd på anerkjente forskningsetiske normer. Sakene skal som utgangspunkt søkes løst så tidlig som mulig og på så lavt nivå som mulig. Fakultetet skal rapportere til Redelighetsutvalget om saker som avsluttes på fakultetet. Saker av mer alvorlig karakter – som gjelder mistanke om vitenskapelig uredelighet – skal normalt utredes av det aktuelle fakultetet og oversendes Redelighetsutvalget for vurdering.

Avslutning

Prodekanene bes orientere utvalget om utfordringer knyttet til redelighets- og etikkarbeidet ved sine respektive fakultet

Forskningsutvalget behandlet spørsmål om etikk og integritet i forskning i sitt møte 24. januar 2019, der Professor Matthias Kaiser innledet. Hans presentasjon er tilgjengelig [her](#).

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 17.09.2019
FU-sak:	29/19	Arkivsaknr.:

SPIRE og Posisjoneringsmidler (POS) – forslag til nye kriterier og søknadsfrister for 2020

1 INNLEDNING

I FU-møte 28. november 2018 (sak 29/18) ble forslag til retningslinjer, søknadskriterier og frister for POS og SPIRE 2019 lagt fram til drøfting. I det samme møtet ble også kriterier for støtteordningene i 2020 diskutert, og på sikt ønsket FU seg forelagt en ny sak med en utredning om:

- Ordningen med POS og SPIRE skal legges om slik at midlene fordeles direkte til fakultetene etter en gitt *fordelingsnøkkel*.
- Søknadsfristene for SPIRE og POS skal samkjøres i 2020 med Meltzerfondets vedtektsfestet søknadsfrist 1. desember 2019.

Forsknings- og innvasjonsavdelingen (FIA) legger med dette fram forslag til nye kriterier for POS og SPIRE 2020 til drøfting i FU. De nye kriteriene er utarbeidet på bakgrunn av innspillene som framkom i FU møtet 28. november 2018, og innspill fra et møte FIA gjennomførte med det forskningsadministrative personale ved fakultetene i juni 2019.

2 BAKGRUNN

Forsknings- og innovasjonsavdelingen har ansvar for utlysning og tildeling av SPIRE- og Posisjoneringsmidler. For å sikre god utnyttelse av midlene i samsvar med behovene i fagmiljøene blir søknadskriterier og frister revidert årlig.

I 2019 rangerte fakultetene egne søknader før de ble behandlet av en sentral innstillingskomite bestående av prorektor (leder), avdelingsdirektør Benedicte Løseth og rådgiver Kristin Hansen (sekretær). I behandling av POS og SPIRE søknader har innstillingskomiteen vektlagt:

- Fakultetets prioritering av søknadene.
- Om søknadene følger søknadskriteriene.
- Om søknadene er i tråd med hensikten med midlene.
- Om den omsøkte sum er rimelig med tanke på aktivitetene i søknaden.

Strategisk program for internasjonalt forskningssamarbeid - SPIRE

SPIRE har som mål å styrke UiBs strategi og «Handlingsplan for internasjonalisering 2016-2022». Støtten er å anse som såkornsmidler for initiering og utvikling av nye internasjonale forskningssamarbeid som grunnlag for prosjektsøknader mot Forskningsrådet og andre eksterne finansieringskilder, men ikke til H2020/HEuropa. Midlene kan også dekke kostnader for å invitere en utenlandsk gjesteforsker i 1-3 måneder.

UiB øremerker NOK 3 mill årlig til denne støtteordningen.

Posisjoneringsmidler – POS

POS er en strategisk finansiering fra Forskningsrådet som skal bidra til generell kompetanseheving og til posisjonering for deltakelse i H2020 og Horizon Europe slik at kvaliteten på innsendte søknader blir bedre og at antall søknader med norsk deltakelse går opp.

UiB sender årlig en søknad til Forskningsrådet om en rammebevilgning. I 2018 og 2019 ble NOK 2.6 mill av Forskningsrådets rammebevilgning på NOK 8 mill øremerket POS-midler. Samme beløp vil øremerkes POS-midler i 2020 med forbehold om at UiB mottar NOK 8 mill i rammebevilgning fra Forskningsrådet i 2020.

3 FORSLAG TIL NY FORDELING AV POS OG SPIRE MIDLER TIL FAKULTETENE I 2020

I FU-møtet 28. november 2018 (sak 29/18) diskuterte FU om POS- og SPIRE-midler kan overføres direkte til fakultetene etter en gitt *fordelingsnøkkel*. Ved fordeling av Meltzermidler til fakultetene brukes en fordelingsnøkkel som er basert på antall faste årsverk i professor og førsteamanuensisstillinger i tillegg til alle instituttledere og dekaner pr fakultet (kilde: NSDs Database for statistikk om høgre utdanning – DBH). Fakultetene har overfor FIA foreslått at denne fordelingsnøkkel også brukes til å fordele SPIRE- og POS-midler til fakultetene i 2020. En slik prosedyre innebærer at søknader sendes i prioritert orden til FIA, at fordelingen gjøres sentralt, og at den videre forvaltning av midlene skjer ved fakultetene.

POS

Tabellen under viser hvilket beløp fakultetene fikk tildelt i POS-midler i 2019. POS-potten i 2019 var på NOK 2.6 millioner. Kolonnen til høyre viser hvilket beløp fakultetene hadde mottatt i år iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel:

Fakultet	Totalt søkt i POS midler pr fakultet	Totalt tildelt i POS midler pr fakultet	POS-tildeling hvert fakultet ville mottatt iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel
Det humanistiske fakultet	830.568	584.965	462.657 (18%)
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	203.136	203.136	390.972 (15%)
Det juridiske fakultet	46.394	46.394	129.607 (5%)
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	934.300	801.300	637.713 (25%)
Det medisinske fakultet	622.243	607.243	501.511 (19%)

Det psykologiske fakultet	268.760	213.760	298.211 (11%)
Fakultet for kunst, musikk og design	71.400	60.000	110.510 (4%)
Universitetsmuseet i Bergen	75.000	75.000	68.818 (3%)

SPIRE

Tabellen under viser hvilket beløp fakultetene fikk tildelt i SPIRE-midler i 2019. SPIRE-potten i 2019 var på NOK 3 millioner. Kolonnen til høyre viser hvilket beløp fakultetene hadde mottatt i år iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel:

Fakultet	Totalt søkt i POS midler pr fakultet	Tildelt totalt i POS midler pr fakultet	SPIRE-tildeling som hvert fakultet ville mottatt iht. Meltzerfondets fordelingsnøkkel
Det humanistiske fakultet	497.870	497.870	533.835 (18%)
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	203.136	203.136	451.122 (15%)
Det juridiske fakultet	261.250	146.596	149.547 (5%)
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	618.840	618.840	735.823 (25%)
Det medisinske fakultet	553.280	553.280	578.666 (19%)
Det psykologiske fakultet	1.080.300	390.000	344.090 (11%)
Fakultet for kunst, musikk og design	344.290	165.414	127.512 (4%)
Universitetsmuseet i Bergen	336.800	115.000	79.405 (3%)

Forslag til kriterier for 2020:

Fakultetene er godt kjent med fordelingsnøkkelene som har vært brukt årlig til å fordele Meltzermidler. Fakultetene anbefaler derfor at Meltzerfondets fordelingsnøkkel også blir brukt til å fordele POS og SPIRE midler til fakultetene i 2020.

Fakultetene anbefaler videre at bruk av SPIRE midler også samkjøres med bruk av POS-midler. Det vil si at SPIRE-midler tildelt i 2020 må brukes innen 31.12.2020.

4 SAMKJØRING AV SØKNADSFRISTER I 2020

I FU-møtet 28. november 2018 (sak 29/18) diskuterte FU å samkjøre søknadsfristene for SPIRE og POS for 2020 med UiBs Fond og legater. Meltzerfondet har 1. desember som vedtektsfestet søknadsfrist. Det samme gjelder Bergen Universitetsfond og Olsens legat, samt en rekke fakultetsspesifikke fond. Disse fristene er godt innarbeidet blant forskere og fagmiljø, og søkningen til disse midlene er god.

I 2019 ble fristene for begge støtteordningene samkjørt til 20. februar, med en ekstra søknadsfrist for POS-midler 5. juni 2019. Innspill fra fakultetene viser at det hadde forenklet søknadsprosessen ytterligere om SPIRE og POS-fristene i 2020 ble samkjørt med UiBs Fond og legater 1. desember, 2019. Dette vil gi fakultetene en bedre oversikt over hvilke forskere som søker midler. Det vil også bli lettere for forskere å forholde seg til én søknadsfrist samt gi dem en bedre oversikt over hvilke såkornsmidler det kan søkes om da de må vurdere alle typer søknader samtidig.

Forslag til kriterier for 2020:

POS- og SPIRE-fristene for 2020 samkjøres med fristen for UiBs Fond og legat 1. desember 2019. POS vil ha en ekstra frist 5. juni 2020.

5 OPPSUMMERING

Følgende utlysninger for 2020 foreslås:

POS: 1. desember 2019 og 5. juni 2020.

SPIRE: 1. desember 2019.

Følgende nye kriterier for 2020 foreslås:

- Meltzerfondets fordelingsnøkkel brukes til å fordele POS- og SPIRE-midler til fakultetene i 2020. SPIRE vil ha en pott på NOK 3 mill i 2020. POS vil ha en pott på 2.6 mill i 2020, med forbehold om at UiB mottar NOK 8 mill i rammebevilgning fra Forskningsrådet i 2020.
- I 2020 innstiller fakultetene sine POS- og SPIRE-søknader.
- Bruk av SPIRE-midler samkjøres med POS i 2020; det vil si at SPIRE-midler må også brukes innen 2020. Fakultetene følger ellers de samme søknadskriteriene og retningslinjene for POS og SPIRE 2019 i 2020.
- Fakultetene sender FIA en oversikt over tildelinger av SPIRE og POS-midler (med frist 1.12.2019) innen 15. februar 2020, og for POS sin ekstra søknadsfrist den 5. juni er rapporteringsfrist for fakultetene 15. juli 2020.

Saken legges med dette fram for utvalget til drøfting og med følgende forslag til vedtak:

Utvalget slutter seg til fremlagte forslag til søknadsfrister og tildelingskriterier for POS og SPIRE for 2020.

Vedlegg:

1. POS Retningslinjer 2020 (UTKAST).
2. SPIRE Retningslinjer 2020 (UTKAST).

Posisjoneringsmidler - Retningslinjer 2020

(UTKAST)

Posisjoneringsmidler (POS) innebærer støtte til følgende tre kategorier:

- POS – Posisjoneringsstøtte til forskere.
- POS – Fagstrategiske virkemidler på fakultetsnivå.
- POS – KHT – Kompetansehevende tiltak.

1. POS - Posisjoneringsstøtte til forskere som posisjonerer seg mot en H2020/HEuropa søknad.

Posisjoneringsstøtte til forskere kan dekke utgifter i forbindelse med:

- Bygging av relasjoner med ledende europeiske miljøer (nettverksbygging)
- Deltakelse på arenaer som medvirker til å påvirke den europeiske forsknings- og innovasjonsagendaen (strategisk arbeid)
- Kortsiktig posisjonering for å bygge nye, eventuelt komme inn i eksisterende konsorter
Maksimalt kr. 75.000 kan tildeles i støtte pr. søknad i denne kategorien.

2. POS - Fagstrategiske virkemidler på fakultetsnivå.

Midlene skal brukes til å finansiere fagstrategiske virkemidler på fakultetsnivå med det mål å stå sterkere rustet i konkurransen om finansiering fra Horisont 2020/Horisont Europa.

I kategori 2 kan det søkes midler til:

- o Deltakelse i europeiske fagstrategiske nettverk og fora.
- o Tverrfaglige arrangement i Bergen, med deltakelse fra Kommisjonen eller andre relevante EU- organisasjoner.
- o Studiereiser og delegasjonsreiser til Brussel.

3. POS - KHT - Kompetansehevende tiltak for forskere og administrativt støtteapparatet ved fakultetene.

Midlene skal brukes til å finansiere aktiviteter for å bygge opp H2020/HEuropa-kompetanse for administrativt og vitenskapelig personell ved UiB. Dette inkluderer deltakelser på seminarer, workshops og konferanser både nasjonalt og internasjonalt.

Søknadsprosess:

- Søknadsfrister for Posisjoneringsmidler i 2020 er: **1. desember, 2019 og 5. juni 2020.**
- Søknader fra institutt sendes til fakultetet innen hver frist. Fakultetet innstiller søknadene.
- Frist for bruk av Posisjoneringsstøtte er **10. desember, 2020.** Midler som ikke er kostnadsført innen denne fristen kan ikke brukes påfølgende år. Ubrukte POS-midler tilbakeføres FA.
- Fakultetene sender FA en oversikt over alle POS-tildelinger etter hver søknadsfrist. Rapporteringsfristen for fakultetene er: **15. februar 2020 og 15. juli 2020.** Oversiktene sendes til rådgiver Kristin Hansen i ePhorte.

Rapportering

Forskere som mottar POS-midler i kategori 1 er pliktig til å levere en rapport innen 31. januar 2021. Rapporten skal være maksimum 2 sider og planlagte/leverte søknader til H2020/Horizon Europe skal omtales i rapporten. Rapportene samles ved hvert fakultet og sendes i ePhorte til rådgiver Kristin Hansen. Det er laget en standard POS rapport til bruk for dette formålet.

Strategisk program for internasjonalt forskningssamarbeid - SPIRE
Retningslinjer for 2020
(UTKAST)

SPIRE har som mål å støtte opp om UiBs strategi og handlingsplan for internasjonalisering 2016-2022.

Hvem kan søke:

- Vitenskapelige ansatte i førstestillinger (kombinerte stillinger som innehar en forskningsdel), og postdoktorer ved UiB.
- Vitenskapelige ansatte må være ansatt i minimum 50% ved UiB.
- Postdoktorer må ha en 100% ansettelse ved UiB, og må vise til ansettelse ved UiB 2 år frem i tid for å unne søke.

Det kan søkes om SPIRE midler til følgende 2 kategorier:

1. SPIRE midler for internasjonale forskningssamarbeid.

Støtten er å anse som såkornsmidler for initiering og utvikling av nye internasjonale forskningssamarbeid som grunnlag for prosjektsøknader.

- SPIRE midler avgrenses til såkornsmidler mot Forskningsrådet og andre eksterne finansieringskilder (ex. Nordforsk), *men ikke til H2020/HEuropa*.
- Aktiviteter som typisk kan støttes under denne kategorien er kostnader i forbindelse med internasjonale workshops/konferanser og reise for etablering av kontakt og langsiktig forskningssamarbeid med nye internasjonale partnere.
- Maksimalt NOK 75.000 kan tildeles i støtte pr søknad.

2. SPIRE – Gjestforskermidler

Disse midlene kan dekke kostnader (reise, innlosjering, kost, transport) med å invitere en utenlandsk gjesteforsker for et opphold på 1,2 eller 3 måneder. Det legges ingen begrensninger på land og samarbeidspartnere.

- Gjesteforskere må minimum være på postdoktornivå (det kan ikke søkes om midler for invitasjon av ph.d.-kandidater).
- Maksimalt NOK 15.000 kan tildeles i støtte per måned pr søknad. I tillegg kan det søkes om støtte til dekking av gjesteforskerens reiseutgifter. Merk: SPIRE midlene kan ikke utbetales som lønn/stipend direkte til gjesteforskeren.

Søknadsprosess:

- Søknadsfrister for SPIRE midler i 2020 er: **1. desember 2019**.
- Søknader fra institutt sendes til fakultetet innen frist. Fakultetet innstiller søknadene.
- Frist for bruk av 2020 SPIRE midler er 31. desember, 2020. Midler som ikke er kostnadsført innen denne fristen kan ikke brukes påfølgende år. Ubrukte midler tilbakeføres FA.
- Fakultetene sender FA en oversikt over alle 2020 SPIRE-tildelinger innen **15. februar 2020**. Oversiktene sendes i ePhorte til rådgiver Kristin Hansen.

Rapportering

Forskere som mottar SPIRE midler i 2020 i kategori 1 er pliktig til å levere en rapport innen 31. januar 2021. Rapporten skal være maksimum 2 sider og planlagte/leverte eksternfinansierte søknader skal omtales i rapporten.

Rapportene samles ved hvert fakultet og sendes i ePhorte til rådgiver Kristin Hansen. Det er laget en standard SPIRE rapport til bruk for dette formålet.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 17.09.2019
FU-sak:	30/19	Arkivsaknr.:

ERC-status

Innledning

I årets tildelingsrunde for ERC Starting Grants (StG) (3. september) ble syv forskere i Norge tildelt stipend. UiO sendte 27 søknader og fikk fem av stipendene. NTNU sendte ni søknader og fikk ett stipend, mens UiB sendte fire søknader og fikk ingen tilsagn. Ett stipend gikk til SSB.

Universitetet i Bergen har et mål om å øke antall ERC-tildelinger. Dette er en særskilt målparameter i utviklingsavtalen med KD, og er også eksplisitt uttrykt i handlingsplanen for EU-satsninger. Det er blant annet et tydelig mål om å øke omfang av søknader til ERC StG. Terskelen for å søke her bør være lavere enn for de andre ERC Grants. Søknadskravene er enklere, og muligheten for å nå opp i konkurransen er større. ERC StG var et tema på FU-seminaret 23.-24. april.

Dette notatet gir en enkel oversikt over søknader og gjennomslag for ERC-stipend på de norske universitetene. Det viser også noe av virkemiddelapparatet som tas i bruk fra FIA og BOA-teamet til ERC StG -søkere. Det er imidlertid behov for å gjøre en grundigere analyse av søknadstall og tilslag, og dette bør ses i forhold til virkemidler sentralt på UiB og lokalt på fakultetene.

Forskningsutvalget bes gi innspill til det videre arbeidet.

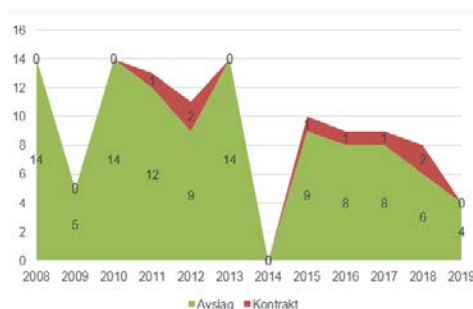
Gjennomslag i ERC

Tabell 1 gir en sammenligning av søknader og gjennomslag på de ulike ERC-Grants fra FP7 til H2020, mens figuren ved siden av viser søknads og tilslags tallene kun for ERC StG.

Tabell 1 Årstall: Årstall for call

	StG Kontr.	StG Søkn.	AdG Kontr.	AdG Søkn.	CoG Kontr.	CoG Søkn.	SyG Kontr.	SyG Søkn.	Kontrakter Totalt	Søkn. totalt	Rekruttert utenom søknad *)
2008		14							0	16	
2009		5		6					0	11	
2010		14	2	11					2	25	
2011	1	13		9					1	22	
2012	2	11	1	11					3	22	
2013		14	2	10				2	2	26	
2014						8	1	3	1	11	
2015	1	10		8	2	5			3	23	
2016	1	9	1	6		4			2	19	
2017	1	9	1	9	1	4			3	22	
2018	2	8		6	3	7		1	5	22	1
2019		4	1	5	1	6		4	2	19	1
2020				1		9			0	10	2
Totalsum	8	111	8	82	7	43	1	10	24	248	4

*) fire ERC STG stipendmottakere rekruttert som ikke har sendt søknad gjennom UiB: SNOWISO, EvoConBio, iGLURs, CONSULTATIONEFFECTS. To stipendmottakere har flyttet fra UiB samme periode, men et av disse (CIVICS) har UiB som partnerinstitusjon.

Det framgår av tabellen at UiB har hatt et jevnt men begrenset tilfang av nye stipend. Flere av søknadene er gjentak, slik at det totale antallet søkere er lavere enn hva som vises her. Det er sendt totalt 248 søknader per september 2019 over en periode på 12 år.

Figuren over viser tallene separat for ERC Starting Grants. Antall søknader til ERC StG har gått noe ned i løpet av H2020-perioden (2014-2020) sammenlignet med forrige rammeprogram. Til sammen

har UiB oppnådd fem StG i H2020, men har også vunnet fire gjennom rekruttering. Til neste søknadsfrist, 17. oktober, ser UiB ut til å sende mellom seks og åtte søknader. Det ligger med andre ord an til at trenden mot lavere antall StG-søknader fortsetter, selv om det viser et lite oppsving i lys av de fire, sendte søknadene ved siste runde. Med totalt 40 søknader i H2020-perioden, må fakultetene vurdere om søknadsaktiviteten er for lav.

Vi har ikke tall på gjennomslag i forhold til søknad for ERC StG på UiO og NTNU. Men totalt for ERC lå suksessraten per mars 2018 på UiO på 10%, NTNU på 14 % og UiB på 19 %. For 2019-tildelingen til ERC StG lå suksessraten for UiB på 0%, UiO på 19% og NTNU på 11%.

Tabell 2 viser gjennomslag i ERC totalt for universitetene i H2020 ved inngangen til 2019, altså uten årets tildelinger. UiB har ligget relativt høyt på gjennomslag i forhold til andre universitet, men disse tallene vil endre seg noe i løpet av året.

Tabell 2 Gjennomslag i ERC totalt, H2020

	Søknader	Tilslag	Suksessrate
UiO	245	25	10,2%
NTNU	75	4	5,3%
UiT	37	5	13,5%
UiB	90	17	18,9%

Per i dag har UiB altså oppnådd 9 StG i H2020 (inkludert 4 eksternt rekrutterte), mens UiO har oppnådd 20 og NTNU 3. Fram til årets tildeling hadde UiB noe bedre resultat enn UiO justert for institusjonsstørrelse, mens dette nå er snudd.

Forøvrig vises til rapport fra TecnoPolis om "Barriers and opportunities for Norwegian participation in the European Research Council (ERC)". Rapporten er tilgjengelig [her](#).

Sentrale virkemidler

UiB har et uttalt mål om å øke antall søknader til ERC StG. Det er vanskelig å peke på en særskilt grunn til hvorfor søknadstallet er lavt, men aktiv karriereplanlegging og motivering fra leder og fagmiljø er kjente faktorer for å få flere til å søke. UiB har satt i gang sentrale tiltak som Momentum og TMS-UiB Career Program. Et av målene med disse programmene er å få flere ERC-stipend til UiB. UiB arbeider også med en karrierpolicy for yngre forskere, som skal legges fram for universitetsstyret i høst. «UiB Opp» er et nytt virkemiddel som er utviklet av BOA-teamet. Det inneholder «train the trainers»-kurs som skal bidra til økt kompetanse både i ERC støtteapparatet på fak/instit, og for StG målgruppen. Det tilbys moduler som bygging av forsknings-CV, søknadsskriving for yngre forskere, posisjonering og langsiktig EU-arbeid.

Bistand fra sentralt søknadsteam

Så snart UiB har kjennskap til at en person skal søke et ERC StG, starter FIA og BOA-teamet et målrettet arbeid med kandidaten. Flere virkemidler tas i bruk, avhengig av behovet hos søker. Jo tidligere man får kjennskap til en søker, jo mer målrettet kan virkemidler benyttes. Ideelt bør en kandidat starte arbeidet med en søknad minst et år før søknadsfrist, slik at de sentrale virkemidlene kan planlegges og målrettes.

Virkemidler som tas i bruk:

- Dedikert sentral rådgivningsressurs så snart man får kjennskap til en søker.
- Individuell oppfølging av søkere i samarbeid med rådgivere på institutt og fakultet.
- Årlig kurstilbud med eksterne konsulenter for Starting- og Consolidator Grants søkere.

- ERC lesedag i samarbeid med NFR: søkere kan låne en eller flere innvilgete ERC søknader.
- BOA-team ressurs fra SVT som arbeider med kandidater innen SSH feltet.
- Aktiv utfordring til søkere å finne seg peer-mentoring av en /flere forskere som har erfaring med ERC.
- Konsulentbistand i skrivefasen med bruk av PES-midler.
- Intervjutrening for søkere som inviteres til runde 2

Avsluttende betraktninger

Hvilke faktorer som kan bidra til flere søknader fra UiB, samtidig som søknadene har høy kvalitet, er sammensatt. Under følger noen avsluttende, og ikke utfyllende betraktninger.

- CV bygging og bevissthet rundt karrierebygging fra institutt og fak-ledelse.
- Søknader med høyere kvalitet (FIA og BOA-teamet kan bistå med sitt virkemiddelapparat dersom en får tid til å jobbe lenge med søknadene).
- Lokal tilrettelegging for at en søker som har fått avslag, kan sende på nytt.
- Mer strategisk bruk av MSCA-programmet - med ERC som mål; MSCA er også et eksellensprogram, og gjennom både ITN (PhD) og IF (postdoc) kan UiB rekruttere internasjonale talenter som kan skrive en vellykket ERC StG søknad.
- Mer strategisk bruk av Forskningsrådets programmer – med ERC som mål. Søke unge forskertalentprosjekt fra Forskningsrådet, og sørge for at disse søker ERC innen Starting Grant-vinduet.
- Eksternfinansiering og karrierebygging for unge forskere inn i instituttlederprogrammet.

Forslag til vedtak:

Forskningsutvalget tas saken til orientering og gir innspill til det videre arbeidet.